

Државната комисија за жалби по јавни набавки врз основа на член 130 од Законот за јавните набавки, одлучувајќи по жалбата на жалителот – „ИБРО – КОМЕРЦ 21“ ДОО Липково, с.Липково, изјавена против Одлуката за поништување на постапката бр.18/3-374/18 од 27.08.2020 година, донесена по Оглас за јавна набавка со поедноставена отворена постапка бр.05914/2020 за набавка на работи - Реновирање и адаптација на објект БР. 56 за Воена академија на договорниот орган Министерство за одбрана - сектор за логистика, во државна сопственост, Скопје, врз основа на член 160 став (1) точка 3 и став (2), (3), (4), (5) и (6) од Законот за јавните набавки („Службен весник на Република Македонија“ бр.24/2019), на 49^{-та} Седница одржана на ден 10.09.2020 година донесе:

РЕШЕНИЕ

1. Жалбата на жалителот „ИБРО – КОМЕРЦ 21“ ДОО Липково, с.Липково, изјавена против Одлуката за поништување на постапката бр.18/3-374/18 од 27.08.2020 година, донесена по Оглас за јавна набавка со поедноставена отворена постапка бр.05914/2020 за набавка на работи - Реновирање и адаптација на објект БР. 56 за Воена академија на договорниот орган Министерство за одбрана - сектор за логистика, **СЕ ОДБИВА ПОРАДИ НЕОСНОВАНОСТ.**

2. Решението на Државната комисија за жалби по јавни набавки **е конечно по извршената достава.**

3. Сите странки се должни да ја почитуваат и да ја спроведат конечната одлука на Државната комисија.

Образложение

Договорниот орган, спровел постапка за јавна набавка со Оглас за јавна набавка со поедноставена потворена постапка бр.05914/2020 за набавка на работи - Реновирање и адаптација на објект БР. 56 за Воена академија, за што претходно била донесена Одлука за јавна набавка бр.18/3-374/3 од 01.04.2020 година. Постапката била објавена на ЕСЈН на Бирото за јавни набавки и во Службениот весник на Република Северна Македонија. Набавката била неделива, а договорниот орган во тендерската документација и огласот предвидел дека како критериум за доделување на договор за јавна набавка ќе го користи критериумот економски најповолна понуда врз основа на цената и ќе заврши со спроведување на електронска аукција. Од понудувачите било

побарано да достават Изјава за сериозност на понудата и 5% Гаранција за квалитетно извршување на договорот.

До крајниот рок за поднесување на понудите 05.05.2020 година, пристигнале вкупно 29 (дваесет и девет) понуди за што бил составен Записник од отворањето на понудите бр.18/3-369/17 од 05.05.2020 година. Комисијата за јавни набавки на договорниот орган извршила проверка на комплетноста и валидноста на понудите, при што понудувачите кои доставиле прифатливи понуди ги поканила на е-аукција. По спроведувањето на е-аукцијата, врз основа на Извештајот од текот на е-аукцијата и Извештајот од спроведена постапка бр.18/3-374/10 од 01.06.2020 година, Комисијата за јавни набавки дала предлог како најповолна понуда да биде избрана понудата на „ИБРО – КОМЕРЦ 21“ ДОО Липково, с.Липково. Ваквиот предлог бил прифатен од страна на одговорното лице на договорниот орган по што била донесена Одлуката за доделување на договор за јавна набавка бр.18/3-374/11 од 12.06.2020 година. Бидејќи избраниот понудувач не ја обезбедил банкарската гаранција во рок од 7 (седум) дена од денот на потпишување на договорот, ниту во дополнително утврдениот рок од 7 (седум) дена, Комисијата за јавни набавки до одговорното лице на договорниот орган поднела Предлог за поништување на постапката и издавање на негативна референца бр.18/3-574/17 од 26.08.2020 година. Ваквиот предлог бил прифатен од страна на одговорното лице на договорниот орган по што била донесена Одлука за поништување на постапката бр.18/3-374/18 од 27.08.2020 година.

Незадоволен од Одлуката за поништување на постапката бр.18/3-374/18 од 27.08.2020 година, жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки поднесе економскиот оператор „ИБРО – КОМЕРЦ 21“ ДОО Липково, с.Липково.

Постапувајќи по изјавената жалба, Државната комисија за жалби по јавни набавки изврши увид во досието на постапката на Електронскиот систем за јавни набавки и врз основа на член 160 став (1) точка 3 и став (2), (3), (4), (5) и (6) од Законот за јавните набавки најде:

Жалбата е дозволена, навремена и изјавена од овластен подносител.

Жалбата е неоснована.

Во жалбата жалителот наведува дека договорниот орган сторил битна повреда на одредбите на постапката како и дека погрешно го применил материјалното право. Имено, на 29.07.2020 година жалителот до договорниот

орган доставил писмено известување со образложение за неможноста за доставување на банкарска гаранција. Неосновани се наводите дека била прекршена Изјавата за сериозност на понудата од страна на избраниот понудувач. Жалителот со крајно сериозна намера пристапил во постапката за јавна набавка и го склучил наведениот договор. Жалителот како сериозен економски оператор со 30 годишно работно ангажирање со позитивни професионални ефекти од работењето, поради настанатата состојба со пандемијата од Ковид 19, претрпел сериозни економски загуби, како и намалување на бројот на работен кадар. Поради новонастанатата состојба и прогласената вонредна состојба и покрај предвидените низа мерки кои друштвото ги применило сепак истото трпело ненадоместлива штета и економски пад во работењето. Одложувањето на веќе подигнатите кредити кои датираат од претходно работење врз основа на склучен рамковен договор со Банката и покрај слободни парични средства од рамковниот договор, Банката инсистирала на затварање на доспеаните а дозволени одложени плаќања на ануитетите. Поради лошите економски услови во овој период жалителот не бил во можност да направи целосно затварање на доспеани обврски кон банките (кои согласно мерките се одложени на 6 месеци), за да може да обезбеди нови финансиски средства. Во врска со склучениот договор жалителот вложил исклучителни напори за обезбедување на финансиски средства со цел да се испочитуваат договорените обврски во договорените рокови. Жалителот наведува дека се обидел да изврши реорганизација на финансиското работење со барање до банките да се зголеми финансиската рамка земајќи го предвид позитивно претходно работење, но за жал наишол на негативни одговори од комерцијалните банки, кои поради новонастанатата состојба предизвикана од пандемијата од Ковид 19 воспоставуваат построга банкова политика. Поради горе наведеното жалителот не бил во можност да ја обезбеди банкарската гаранција договорена во член 21 став 1 од Договорот. И после 30 годишно успешно работење, жалителот не бил во можност да пристапи кон исполнување на договорот поради привремена дестабилизација пред се поради општо познатите последици од прекилот во работењето поради настанатата пандемија од Ковид-19. Објавувањето на негативна референца на ЕСЈН за жалителот ќе значи тотална блокада во работата и крајно влошување на економскиот опстанок, поради општо познатата вонредна состојба. Согласно наведеното жалителот предлага Државната комисија за жалби по јавни набавки да ја уважи жалбата и да ја укине одлуката за поништување на постапката.

Во одговорот на жалба договорниот орган дава хронолошки тек на постапката и наведува дека жалбата е неоснована. Имено, по конечното на одлуката за избор на најповолна понуда бил потпишан Договор за јавна

набавка од 03.07.2020 година со избраниот понудувач односно жалителот, како носител на набавката. На 29.07.2020 година од страна на жалителот било доставено Известување со кое го известил договорниот орган дека не е во можност да ја обезбеди банкарската гаранција за навремено и квалитетно извршување на договорот, која била предвидена во член 21 став 1 од Договорот. Договорниот орган доставил Известување од 04.08.2020 година до жалителот со кое се дал рок од 7 (седум) дена да се достави банкарската гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот, а во спротивно договорниот орган ќе биде приморан да постапи согласно точка 3.1, потточка 3.11.2, алинеја 4 од тендерската документација како и согласно член 101, став 6, алинеја 4, и став 7 од Законот за јавните набавки. Бидејќи жалителот не ја обезбедил банкарската гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот во предвидениот рок од 7 (седум) дена од потпишување на договорот (согласно член 21 став (1) од Договорот), ниту во дополнителниот рок од 7 (седум) дена по испратено Известување од 04.08.2020 година, Секторот за логистика согласно член 101 став (6) алинеја 4, став (7), став (0) и став (1) од Законот за јавните набавки доставил предлог за поништување на постапката и издавање на негативна референца до одговорното лице, кое донело Одлука за поништување на постапката за јавна набавка бр8/3-374/18 од 27.08.2020 година, каде во точка 2 се задолжува одделението за менаџмент и набавки во Секторот за логистика во рок од три работни дена од денот на коничноста на одлуката да објави негативна референца на ЕСЈН за економскиот оператор ИБРО-КОМЕРЦ 21 Ибраим и др. ДОО извоз-увоз с. Липково Липково. Воедно тврдењето на жалителот дека не била прекршена Изјавата за сериозност понудата од негова страна не е точно, бидејќи и самиот тој во жалбата потврдува дека на ден 27.07.2020 година доставил Известување во кое навел дека не е во можност да ја обезбеди банкарската гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот, која договорниот орган ја предвидел во точка 3.12 од тендерската документација. Согласно горенаведеното, евидентно е дека жалителот ја прекршил дадената изјава за сериозност на понудата со која изјавил дека нема да ги презема дејствијата од ставот (6) на член 101 од Законот за јавните набавки и дека е целосно свесен со последиците од прекршување на оваа изјава, што ќе доведе до издавање на негативна референца од страна на договорниот орган. Жалителот не ја обезбедил гаранцијата за квалитетно и навремено извршување на договорот согласно со условите од тендерската документација и согласно член 21 од Договорот кој бил потпишан од негова страна и со тоа ја прекршил дадената изјава за сериозност на понудата, бидејќи ги преземал дејствијата од став (6), алинеја 4 на член 101 од Законот за јавните набавки. Согласно наведеното договорниот орган предлага Државната комисија за жалби по јавни набавки жалбата на жалителот да ја одбие како неоснована.

Државната комисија постапувајќи по жалбата и жалбените наводи, како и по службена должност согласно член 141 од Законот за јавните набавки, а врз основа на сите приложени докази во предметот и увидот во ЕСЈН за спроведената постапка за доделување договор за јавна набавка, утврди дека жалбата на жалителот „ИБРО – КОМЕРЦ 21“ ДОО Липково, с.Липково, е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот кои се однесуваат на тоа дека договорниот орган погрешно постапил кога во донесената Одлука за поништување на постапката, во точка 2 одлучил да издаде негативна референца на понудувачот сега жалител бидејќи не доставил банкарска гаранција за квалитетно извршување на договорот за јавна набавка.

Имено, Државната комисија утврди дека договорниот орган во точка 3.12.1 од тендерската документација предвидел понудувачот чија понуда е избрана за најповолна да обезбеди гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот во вид на неотповиклива, безусловна и наплатива на прв повик банкарска гаранција во вредност од 5% од вредноста на договорот за јавна набавка со ДДВ, а во точка 3.12.2 предвидел понудувачот гаранцијата да ја достави во рок од 7 дена по обостраното потпишување на договорот, и е предуслов за полноважноста на договорот. Видно од доказите доставени од страна на договорниот орган, договорот бил потпишан од страна на жалителот на 22.07.2020 година но истиот не ја обезбедил потребната гаранција за што доставил известување од 29.07.2020 година во кое ги наведува причините за неможноста истата да ја достави.

Оттука, според Државната комисија, договорниот орган постапил во целост согласно законските одредби од член 101 став 4, став 6 алинеја 4 од истиот член и став 7 од истиот член од Законот за јавните набавки и одлучил да ја поништи постапката и да објави негативна референца за сега жалителот.

Со оглед на се погоре наведеното, а имајќи го предвид фактот што договорниот орган постапил согласно законските одредби за објавување на негативна референца на понудувачот сега жалител, Државната комисија одлучи да ја одбие жалбата на жалителот поради неоснованост.

Согласно со член 2 точка 10 и 11 од Законот за јавните набавки: „10. „Тендерска документација“ е секој документ изработен од страна на договорниот орган или на кој упатува договорниот орган, а со кој се опишуваат или се утврдуваат елементите на одредена набавка или постапка, вклучувајќи го и огласот за јавна набавка, претходното информативно известување или

периодичното индикативно известување кое се користи како замена за оглас за јавна набавка, техничките спецификации, описната документација, предложените услови на договорот, обрасците што ги пополнуваат кандидатите или понудувачите, информациите за општоприменливите прописи и сета дополнителна документација; 11. „Прифатлива понуда“ е понуда поднесена од понудувачот, која ги исполнува условите за утврдување способност, потребите и барањата на договорниот орган наведени во техничките спецификации и останатата тендерска документација, што е навремена, која нема невообичаено ниска цена, а чија конечна цена не ги надминува средствата обезбедени или кои може да се дообезбедат од договорниот орган согласно со овој закон.“.

Согласно со член 3 од Законот за јавните набавки : „Начела на кои се темелат јавните набавки: (1) Уредувањето, развојот на системот на јавни набавки и неговото спроведување се темелат врз начелата на слободно движење на стоките, слобода за основање, слобода за обезбедување услуги, како и начелата на економичност, ефикасност, конкуренција помеѓу економските оператори, транспарентност, еднаков третман на економските оператори и сразмерност. (2) При спроведувањето на јавните набавки договорниот орган е должен да ги почитува обврските за заштита на животната средина, социјалната политика и за заштита на трудот кои произлегуваат од прописите во Република Македонија, колективните договори и од меѓународните договори и конвенции ратификувани согласно со Уставот на Република Македонија.“.

Согласно со член 81 од Законот за јавните набавки: „Тендерска документација (1) Договорниот орган во тендерската документација ги наведува барањата, условите, критериумите и други неопходни информации, со цел да му обезбеди на економскиот оператор целосни, точни и прецизни информации во врска со начинот на спроведување на постапката за јавна набавка. (2) Тендерската документација, во зависност од видот на постапката, особено содржи: - општи информации во врска со договорниот орган, - упатства во врска со законските рокови и неопходните услови за учество, - минималните критериуми за утврдување способност и документација што треба да ја поднесат понудувачите или кандидатите за да го докажат исполнувањето на критериумите за утврдување способност, - технички спецификации или во случај на примена на конкурентен дијалог, постапки со преговарање и партнерство за иновации, описна документација, - упатства во врска со изработка и поднесување на техничката и финансиската понуда, - детална и целосна информација во врска со критериумите за избор на најповолна понуда, - упатства во врска со правната заштита во постапка за

јавна набавка и - информации во врска со задолжителните одредби од договорот за јавна набавка. (3) По исклучок од ставот (2) на овој член, кај набавките од мала вредност со објавување оглас, договорниот орган изготвува поедноставена тендерската документација која особено содржи инструкции за поднесување на понудата и технички спецификации, додека при користење на електронскиот пазар на набавки од мала вредност само краток опис на предметот на набавка. (4) Договорниот орган е должен да одговори на сите прашања или барања за појаснување или измени кои економските оператори можат да ги постават во врска со тендерската документација, под услов истите да бидат поднесени најмалку осум дена пред крајниот рок за поднесување понуди или пријави за учество, односно шест дена кај поедноставената отворена постапка и четири дена кај набавката од мала вредност со објавување оглас. (5) Договорниот орган може, во роковите од ставот (6) на овој член, по свое наоѓање или врз основа на поднесените прашања или барања од економските оператори, да ја измени или дополни тендерската документација. (6) Одговорите, како и измените и дополнувањата на тендерската документација, договорниот орган без надоместок и во најкус можен рок ги прави достапни на ист начин како што ја направил достапна тендерската документација, но не подоцна од шест дена од крајниот рок за поднесување на понудите или пријавите за учество, односно четири дена кај поедноставената отворена постапка и два дена кај набавката од мала вредност со објавување оглас. (7) Договорниот орган може да одреди во тендерската документација дали ќе бара пренос на правата од интелектуална сопственост.“.

Согласно член 101 на Законот за јавните набавки: „Гаранција на понудата (1) Договорниот орган бара гаранција на понудата во вид на банкарска гаранција или изјава за сериозност на понудата и тоа го наведува во огласот и во тендерската документација. (2) По исклучок од ставот (1) на овој член, договорниот орган не бара гаранција на понудата во вид на банкарска гаранција кај набавката од мала вредност и поедноставената отворена постапка. (3) Во случаите на банкарска гаранција, договорниот орган ја изразува бараната вредност како процент од вредноста на понудата, при што не смее да бара висина на гаранција поголема од 3% од вредноста на понудата без вклучен ДДВ. (4) Со изјавата за сериозност на понудата, понудувачот изјавува дека нема да ги преземе дејствијата од ставот (6) на овој член. Доколку понудувачот ја прекрши дадената изјава, договорниот орган го исклучува од натамошната постапка и постапува согласно со ставот (7) на овој член. (5) Гаранцијата на понудата се доставува заедно со понудата и не може дополнително да се достави по истекот на рокот за поднесување на понудите. (6) Договорниот орган ја наплаќа банкарската гаранција на понудата ако понудувачот: - ја повлече својата понуда пред истекот на периодот на

нејзината важност, - не ја прифати исправката на аритметичките грешки од страна на комисијата, - не го потпише договорот за јавна набавка согласно со условите од тендерската документација и доставената понуда или - не ја обезбеди гаранцијата за квалитетно и навремено извршување на договорот, ако договорниот орган ја предвидел во тендерската документација. (7) Доколку дојде до наплата на банкарската гаранција на понудата, односно до прекршување на изјавата за сериозност на понудата, договорниот орган во ЕСЈН објавува негативна референца што резултира со исклучување на предметниот понудувач од сите идни постапки за јавни набавки во период од шест месеци од денот на објавувањето. Периодот на исклучување од овој став се зголемува за дополнителни три месеци при секоја наредна негативна референца, но не повеќе од една година. (8) Забраната за учество во постапките за доделување договори за јавни набавки согласно со условите од ставот (7) на овој член се однесува и на групата економски оператори во која членува економски оператор кој има негативна референца. (9) За ситуациите од ставот (6) алинеи 1 и 2 на овој член предлогот за издавање негативна референца се содржи во извештајот за спроведена постапка. (10) За ситуациите од ставот (6) алинеи 3 и 4 на овој член предлогот за издавање негативна референца до одговорното лице на договорниот орган го поднесува лицето или организацискиот облик за јавни набавки. (11) За објавување негативна референца согласно со случаите од ставот (6) на овој член, договорниот орган одлучува со одлуката за избор или за поништување на постапката, а економскиот оператор има право на жалба во жалбена постапка согласно со овој закон. (12) Негативната референца од ставот (7) на овој член договорниот орган ја објавува во рок од три работни дена од денот на конечната на одлуката за избор или за поништување на постапката. (13) Врз основа на објавените негативни референци се креира листа на издадени негативни референци која е достапна на ЕСЈН. (14) По истекот на рокот утврден во ставот (7) на овој член објавената негативна референца автоматски се брише од листата на издадени негативни референци. (15) Банкарската гаранција треба да е со важност не помалку од денот на истекот на важноста на понудата. (16) Договорниот орган може, во исклучителни случаи кои не настанале по негова вина, да побара од понудувачите продолжување на периодот на важност на банкарската гаранција. (17) Банкарската гаранција им се враќа на понудувачите кои не се избрани за најповолни во рамките на периодот на нејзината важност. (18) Банкарската гаранцијата на понудувачот чија понуда е избрана за најповолна му се враќа откако ќе го потпише договорот за јавна набавка и ќе достави гаранција за квалитетно извршување, доколку истата се бара.“

Согласно член 102 од Законот за јавните набавки: „(1) Договорниот орган може да бара од понудувачот чија понуда е избрана за најповолна да обезбеди

гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот во вид на банкарска гаранција и тоа го наведува во огласот и во тендерската документација. (2) Висината на гаранцијата за квалитетно и навремено извршување на договорот може да биде од 5% до 15% од вредноста на договорот за јавна набавка. (3) По исклучок од ставот (1) на овој член, гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот не се бара кај конкурсот за избор на идејно решение, договорите за јавни набавки на консултантски услуги и при доделување рамковна спогодба. (4) Гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот може да се бара кај поединечните договори што се доделуваат врз основа на рамковна спогодба. (5) Гаранцијата за квалитетно и навремено извршување на договорот треба да е со важност до целосно реализирање на договорот за јавна набавка. (6) Гаранцијата за квалитетно и навремено извршување на договорот му се враќа на носителот на набавката во рок од 14 дена од денот на целосното реализирање на договорот за јавна набавка. (7) Во случај кога е продолжен рокот за реализација на договорот или е зголемена неговата вредност, носителот на набавката соодветно треба да ја продолжи важноста и вредноста на гаранцијата за квалитетно и навремено извршување на договорот.“.

Со оглед на фактот што жалителот не успеал во жалбената постапка, трошоците на постапката за правна заштита нема да му бидат вратени, согласно со член 166 став (2) од Законот за јавните набавки.

Од причини погоре изложени, се донесе Решение како во диспозитивот.

Упатство за правно средство: Согласно член 170 од Законот за јавните набавки и член 26 од Законот за управните спорови, против ова решение незадоволната странка може да поднесе тужба до Управниот суд во рок од 30 од денот на приемот на решението.

Бр.08-808/9

10.09.2020 год.

С к о п ј е

**ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Кирил Каранфилов**

Доставено до:

- Архива,
- „ИБРО – КОМЕРЦ 21“ ДОО Липково, с.Липково
- Министерство за одбрана - сектор за логистика